षां शमिच्छन् हितमात्मनश्च । गावो वृषो वा हयहस्तिनो र्वा अन्येऽपि सर्वे पशवो द्विजेन्द्राः । याम्यामुखा नैव तु उत्तरादिङ्मुखांसकास्ते खलु बन्धनीयाः । शालाप्रवेशे वृषगोपशूनां राजापि यत्नाद्वयकुञ्जराणाम् । होमञ्च सप्तार्चिषि शास्त्रयुक्तं कुर्य्याद्विधिज्ञो द्विजपूजनञ्च ।

लाङ्गलं तत् प्रवक्ष्यामि यत्काष्ठं यत्प्रमाणतः । हलीशायास्तथा मानं प्रतोदस्य युगस्य च । चत्वारिंशत्तथाचाष्टावङ्गुलानि कुहः (हलः) स्मृतः । अथाधामोऽङ्गुलैर्भाज्यो हलीशावेधतश्च यः । षोड़शैव तु तस्याधः षड्विंशति रथोपरि । वेधस्तथा च कर्त्तव्यः प्रमाणेन षड़ङ्गुलः । अष्टाङ्गुलमुरस्तस्य वेधादूर्द्ध्वं प्रकल्पयेत् । ग्रीवा दशाङ्गुला चोर्द्ध्वं हस्तग्राहो ततः स्मृतः । अङ्गुलैश्चाष्टभिस्तत् स्याद्वेधः स्यात् प्रतिहारकः । तस्याधस्ताद्यच्चत्वारि स वेधश्चतुरङ्गुलः । प्रतिहारी शुभा कार्य्या तद्वेधस्त्र्यङ्गुलो भवेत् । पञ्चाङ्गुलमुरस्तस्याः सीरस्येति विभाजनम् । पृथुत्वं शिरसोधार्य्यं हस्ततलप्रमाणकम् । अङ्गुलानि तथा चाष्टौ उरसः पृथुता स्मृता । बन्धाद्बहिः प्रतीहारी षड्त्रिंशदङ्गुला भवेत् । सुतीक्ष्णा लोहपाल्यस्य उक्ता दामादिदारकृत् । न सीरं क्षीरवृक्षस्य न विल्वपिचुमर्दयोः । इत्यादीनां हि कुर्वाणो न नन्दति चिरं गृही । प्राञ्जला सप्तहस्ता तु हलीशा विदुषां मता । तस्याः (ईशायाः) वेधः सवर्णायाः कार्य्यो नववितस्तिभिः । प्लक्षाक्षयोर्न तत्कुर्य्यात् कीर्तिघ्नौ तौ प्रकीर्तितौ । प्रमादतस्तु ताः कुर्वन् सशस्यो नश्यते गृही । नीचोच्चवृषमानेन तज्ज्ञास्तां प्रवदन्ति हि । चतुर्हस्तं युगं कार्य्यं स्कन्धस्थानेऽर्धचन्द्रवत् । मेषशृङ्ग्याः कदम्बस्य सालधवद्रुमस्य च । सम्या (साँपि) वेधाद्बहिः कार्य्या दशाङ्गुलप्रमाणिका । तन्माने च प्रवाली च तदन्तरदशाङ्गुलम् । प्रतोदविषमग्रन्थि र्वैणवश्च चतुःकरः । तदग्रे तु प्रकर्त्तव्या यवाकारा तु लोहवत् । हीनातिरिक्तं कर्त्तव्यं नैव किञ्चित्प्रमाणतः । कुर्य्यादनड्वहां दैन्याददैन्यान्नरकं व्रजेत् । यथाऽभीष्टं यथाशोभं बाहकस्य प्रमाणतः । भूमेश्च कर्षणायालं तज्ज्ञाः सर्वं वदन्ति हि । योजन तु हलस्याथ प्रवक्ष्यामि यथा तथा । श्रेष्ठनक्षत्रसंयुक्ते पुण्येऽह्नि तद्विधीयते । यत्र दिने तु बुध्येत तत्र कार्य्यं विजानता । यत्र कृत्यं हितं चापि पुण्यं वा मनसि स्मरेत् । तत्र विद्वान् द्विजश्रेष्ठः पुण्येऽह्नि तद्विधीयते । मातृश्राद्धं द्विजः कृत्वा यथोक्तविधिना गृही । द्रव्यकालानुसारेण कुर्वतो धर्म्मतः कृषिम् । प्रोल्लिखन् मण्डलं पुष्पधूपदीपैः समर्चयेत् । इन्द्राय च तथाश्विभ्यां मरुद्भ्यश्च तथा द्विजः । कुर्य्याद्बलिहृतिं विद्वान् उदकसञ्चयाय च । तथा कुमार्य्यै सीतायै अनुमत्यै तथा बलिम् । नमः स्वाहेति मन्त्रेण संवाञ्छन्नात्मनः शुभम् । दधिगन्धाक्षतैः पुष्पैः शमीपत्रैस्तिलैस्तथा । दद्याद्बलिं वृषाणाञ्च तथाज्यप्राशनं ततः । संघृष्य सीरफालाग्रे हेम्ना वा राजतेन वा । प्रलिप्य मधुसर्पिर्भ्यां कुर्य्याच्चैव प्रदक्षिणम् । अग्न्युष्णोर्मण्डलं कुर्य्यात् कृत्वा सीरप्रवाहणम् । पुष्पं लाङ्गलकल्याणं कल्याणाय नमोऽस्त्विति । सीतायाः स्थापनं कुर्य्यात् पाराशरमृषिं स्मरन् । सीतां युञ्जत इत्याद्यैर्मन्त्रैः सीरं प्रवाहयेत् । दधिदूर्वाक्षतैः पुष्पैः शमीपत्रैश्च पुण्यदैः । सीतां पूज्य वशी भक्तैरक्तवस्त्रैर्विषाणके । सप्त धान्यानि चादाय प्रोक्ष्य पूर्वामुखो हली । तानि दत्त्वोक्षणः क्षेत्रे किरन् भूमीं कृषेद्द्विजः । न यवैर्न तिलैर्हीनं द्विजः कुर्य्याच्च कर्षणम् । तद्विहीनन्तु कुर्वाणं न प्रशंसन्ति देवताः । तिलमात्रच्युतं तोयं दक्षिणस्याम्पतेर्दिशि । तेन तृप्यन्ति पितरो यावन्न तिलविक्रयः । विक्रीणीते तिलान् यस्तु तर्पयेन्नर्षिदेवताः । विमुच्य पितरस्तन्तु प्रयान्तीव तिलैः सह । ऊषाजलं यवस्तम्बपत्रेभ्यो भूतले पतत् । पयोदधिघृताद्यैस्तु तर्पयेत् सर्व्वदेवताः । देवपर्ज्जन्यभूसीरयोगात् कृषिः प्रजायते । व्यापारात् पुरुषस्यापि तस्मात्तत्रोद्यतो भवेत् । शालीन् सशणकार्पासं वार्त्ताकुप्रभृतीनि च । वापयेत्सर्व्वबीजानि सर्ववापी न सीदति । चन्द्रक्षये पतिर्विप्रो यो युनक्ति वृषान् क्वचित् । तत्पञ्चदशवर्षाणि त्यजन्ति पितरो हि तम् । चन्द्रक्षये द्विजो विद्वान् यो भुङ्क्ते तु पराशनम् । भोक्तुर्मासार्जितं पुण्यं भवेदशनमस्य तत् । चन्द्रार्कयोस्तु संयोगे कुर्य्याद्यः स्त्रीनिषेवणम् । सरेतोभोजिनस्तस्य षण्मासं पितरोऽहिताः । चन्द्रक्षये च यः कुर्य्यान्नरस्तरुनिकृन्तनम् । तत्पर्णसङ्ख्यया तस्य भवन्ति भ्रूणहत्यकाः । वनस्पतिगते सोमे योऽप्यध्वानं व्रजेन्नरः । प्रभ्रष्टद्विजकर्म्माणं तं त्यजन्त्यमरादयः । वासांसीन्दुप्रणाशे यो रजकस्यामतिः क्षिपेत् । पिबन्ति पितरस्तस्य मासं वस्त्रजलन्तु तत् । सोमक्षये द्विजो याति यत्कालस्तु हुताशनम् । तदेव पितृशापाग्निदग्धो नरकमाविशेत् ।